

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III.

Ч. 28.

СЕРЕДА, 6 ЦВІТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, APRIL 6th, 1921.

No. 28.

VOL. III.

Новинки.

МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАЙК В АНГЛІЇ.

На страйк вийшло около 1,200,000 робітників.

ЛОНДОН, 1. Цвітня. — О півночі зістала застанаовлена вся праця по вуглевих копальнях Великої Британії. На страйк вийшло сьогодні около 1,200,000 робітників.

Проголошено вимковий стан.

В виду сего, що майнерський викликали також пораз перший на страйк робітників, що працюють коло копальницьких помп, чим загрозили затопленням копальниць, правительство проголосило вимковий стан.

(Сей стан правительство має право проголосувати на основі закону, ухваленого англійським парламентом підчас війни, коли грозив подібний великий страйк вуглевих робітників. Сей закон постановляє, що на випадок, якби які люди або група осіб поповнила або загрозила поповненням таких об'єктів на велику скляку виників, що вони моглиб загрозити доставі або розділові їди, води, світла, опалу або средств перевозу, що вони моглиб позабити суспільність або значну її часть средств життя, тоді правительство або контролебуд його часть має право поробити такі зарядженя, які вона уважає за відповідні, щоб лише забезпичити суспільності доставу средств, потрібних доконче до життя.)

Вода заливає копальні.

ЛОНДОН, 2. Цвітня. — Шість британських копальницьких шахт, яких полишили помпмени в наслідок страйку, зістали вже затоплені а інші є в такім стані, що можуть бути знищені на завсігда. Кілька старших копальниць в окоузі Ланкашайр і в долині Ронда нахощуться також в небезпечі. До правительства наслідні в п'ятидесяти телеграфічних апеліях, які визнають правительство вислати моряків, щоб помагали в боротьбі з затопленням копальниць.

Страйк парализує індустрію.

ЛОНДОН, 2. Цвітня. — В наслідок страйку вуглекопів весь залізничний рух, почавши від середні, буде зменшений о 25 процент. Много індустрій почали застанаовляти роботу і сподіють ся, що десятки тисяч робітників будуть виклинені з роботи. Всі північні фабрики заліза, млини і фабрики в Йоркшайр і шкотський фабрики сталі застанаовляють роботу. Одинадцять тисяч докових робітників опинило ся зчєра без роботи і сподіють ся, що шніть буде відложенох в окоузі Шеффілд еше чотири тисячі робітників. Десять затоплених копальниць. Страйк, який почав ся в четвер і обняв більше як мільон вуглекопів, вже спричинив шкоди на мільони фунтів штерлінгів через затоплене десяткоу копальниць по цілім краю.

Залізничники і транспортні робітники за страйком.

ЛОНДОН, 3. Цвітня. — Нількіма неділя є присвячена мітінгам вуглекопів, залізничників і транспортних робітників

по цілім краю. Сі мітінги зістали скликані в цілі надана вказівкою конференції потрійного союзу, яка має відбутися в середу. Судячи по ухвалених резолюціях і виголошенніх промовах, серед робітників панує сильний настрій за страйком залізничників і транспортних робітників, щоб піддержати вуглекопів. Секретар всєкряєвої юнії залізничників Кремп висловив однак остроту, що такий виступ мусів би бути зроблений абсолютно злученими силами і від широго серця, інакше він буде безужиточним. Усіх не буде можливий, коли одна секція потрійного союзу стояла би остронь.

Страйкері проганяють поліцію і страйколомів.

ЕДІНБҀРГ, 5. Цвітня. — Перший випадок насильства під час британського майнерського страйку мав тут місце сьогодні. П'ятьсот вуглекопів обезсилили поліційну сторожу в копальнях в Гартгил, знищили копальню та прогнали страйколомів, які старались випомповувати з копальниць воду. Страйкері, які уживали кий і каміня, поранили п'ятероу поліційців і кількох страйколомів. З копальні "Фірт оф Форт" страйкері прогнали помпменів, видавши їм перед тим 10-минутний ультиматум.

Екс-цар Карло вивяз з Угорщини.

БУДАПЕШТ, 5. Цвітня. — Бувший цар Карло відіхав нині о год. 10.30 рано з Штайнамангеру, який лежить в західній Угорщині близько австрійської границі. Про се оповістив нині в угорським парламенти премієр Телеки.

В Росії проголошено амністію для збігців.

РЕВАЛЬ, 31. марта. — Російське совітське правительство в Москві видало повну амністію всім Росіянам, які помагали Полякам у війні проти большевиків. Урядовий орган премієра Леніна в Москві помістив саме прокламацію до тих політичних збігців, в якій накликається їх до повороту домів і каже ся, що всі їх провинні підуть в непамять. Прокламація говорить, що бі збігців прийшли до розуму і не скитали ся по чужих краях, які їх не потребують і не можуть дати їм занятя.

Переговори між Росією і Данією.

КОПЕНГАГА, 25. марта. — Часопись "Соціал-Демократен" повідомляє, що тут зачнуть ся незабаром переговори між представниками данської торговлі і промислу та російсько-о совітською делегацією. Часопись говорить, що до Копенгаги приїде Керженцев, представник совітського правительства в Штотгольмі, з уповажненем підписати договір між Данією і Росією.

"Вперед" знова виходить.

Від дня 13. марта почав знова виходити львівський "Вперед", який був свого часу завішений дирекцією львівської поліції. Дозвіл на дальше видання "Впереду" дало польське министерство внутрішних справ.

КРАСІН ПРО ВИГЛЯДИ ТОРГОВЛІ З РОСІЄЮ.

ЛОНДОН, 29. марта. — Торговельний представник Совітської Росії Леонід Красін заявив, що російсько-англійська торговельна угода увійде в життя доперва тоді, коли англійські суди оголосять, що експортівані Росією до сего краю товари є правні і забезпечені перед можливістю занятя якоюсь третьою стороною титулом і притенсії до давного російського правительства.

Викази товарів, зладжені Красіном, яких Росія потребує і які Росія може експортувати, кидать світло на цілі російського совітського правительства в заключуваню торговельних договорів з капіталістичними державами.

"Щодо товарів, які ми хотіли би найперше дістати, я згадаю передовсім про всіма машини, — заявляє Красін. — Головною потребою російського совітського правительства є рільничих знарядя. За все те ми є готові платити золотом.

Відтак слідують артикули, як чай, сукно і хемікалії, яких ми потребуємо в дуже великій кількості, але сі товари будемо купувати лише на кредит, бо ми мусимо найперше розділити їх поміж селянство, заки відстанемо від него за них продукту.

Під теперішню пору ми можемо експортувати певну склякість дерева, прядива, шерсти, шетини, футер, шкір, бензини, азесту, залізної і марганової руди, збіжа і вєць.

Не думайте, що ми будемо могли вивозити сі товари в величезній склякості в найближшій будучности; лише в протягу років, коли нас оставлять в спокою, ми зможемо се зробити.

Я могу за запевнити, що ми не лише повернемо до розмірів нашої передвоенної продукції, але й будемо в стані покрити запотребоване цілої Європи на збіже, масло, яйця, мясо і інші товари, якими наш край вже від давна славиє ся".

Посередничча роля кооператив в Росії.

ЛОНДОН, 27. марта. — Телеграма з Москви до "Дейлі Гералда" подає розмову кореспондента тої часописи з головою совітської ради для заграничної торговлі.

На питанє "кореспондента, в якій спосіб буде відбувати ся торговля з 120 мільонами селян, голова ради Ленво дав слідуюче пояснене:

"Селянин, уплативши свій малий податок правительству збіжем, буде міг свою надвишку свобідно продати. Його ринком збуту будуть кооперативні товариства. Загранична торговля побістає вповні в руках правительства, яке буде спроваджувати все, що селяни потребують і давати спроваджені товари кооперативам на кредит. Кооператив, до яких селянство має велике довіре, будуть виміювати сі товари за надвишку продуктів селян.

"Ми надіємо ся, що кооперативні зовсім звільнять правительство в доставі потрібних товарів для селян і взагалі для цілого населеня, з вимком урядників, транспортних робітників і армії. Ми будемо старатися увійти в торговельні зносини з кооперативами в інших краях і ми зробили вже в тім напрямі початок, навязуючи торговельні зносини з італійськими кооперативами".

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Доклад Раковського на V. Всеукраїнськй Зізді Рад.

МОСКВА, 3. марта ("Роста", Відень). — На першій засіданню V. Всеукраїнського Зізду Рад предсідатель Українського Раднарком Раковський зробив доклад про міжнародні по положенє України. Він між иншим сказав: "Ми є в праві константувати повну побуду Радянської влади на Україні. В тісній союзі з працюючими ма сами Совітської Росії ми вивинали наш спільний господарський фронт і помагаємо встановленю російської промисловости. Наше міжнародне положенє надзвичайно поліпшилось. Предлімарний мир з Польшею підписаний. Остаточний мировий договір буде підписаний в найближшій будучности. Заключений мир з Литвою. Ведуть ся переговори з Латвією і Естонією, в Ревалю розпочалась українсько-румунська конференція, наконеч з Німеччиною по підписаню русько-українсько-польського мира пнчнуть ся переговори про відновленє зносин. Наші задачі внутрішньої будови — зменшенє адміністративного апарату в цілі вжиття свобідних сил в продукцію. Необхідно треба притягнути Профсоюз до управи продукцією. Щоби й на будуче закрити наше міжнародне положенє, ми повинні створити великий фонд сирічю для вивозу і неустанно працювати над відновленем народної господарки.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Росія замовила в Швеції 1.000 локомотивів.

ЛОНДОН, 29. марта. — Російське совітське правительство замовило в Швеції 1.000 локомотивів, а в Німеччині 100, як се доносить бездротна телеграма з Москви.

Телеграма додає, що до Росії спроваджено вже з Німеччини 3.500 коліс, 18.000 тон бляхи і велику склякість ріжного залізничного матеріалу.

Скорофісковане монастирських маєтків.

РИГА, 28. лютого (почтою). — "Новий Путь" доносить, що з приводу зліквідованя монастирських маєтків перейшло в руки держави слідуюче майно: 827,000 десятин поля, 48 фабрик, 1,112 великих мешкальних домів, 436 молочарень, 207 шпиталів, 704 готелів і 603 великих фільварків. Росія числала загалом 1.673 монастирів.

Комуністичний рух серед молодіжи.

МОСКВА, 22. лютого ("Роста", Відень). — Дня 15. сінця відбув ся перший конгрес забайкальської комуністичної молодіжи. На Забайкалє є 200 комуністичних організацій молодіжи з 6.000 членами.

В Ташкенті почав виходити тижневик "Молодіж Сходу", урядовий орган комуністичної партії молодіжи Туркестану. Він виходить в російській і узбекській мові.

Дня 15. сінця відбув ся другий конгрес комуністичної партії молодіжи, округа Сирдарія, на якім було 50 делегатів.

Американські робітники в Росії.

МОСКВА, 26. лютого ("Роста", Відень). — "Красная Газета" доносить, що з американських робітників 150 відіхало до Донецького басейну.

Інша група американських робітників організує ся до виробу моторів і тракторів. (Мова тут правдоподібно про рос. робітників повернувших з Америки.)

СОВІТСЬКА РОСІЯ НІКОЛИ НЕ ЗРЕЧЕТЬ СЯ КОМУНІЗМУ.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 28. марта. — Не зважаючи на відомовну відповідь американського правительства, російське совітське правительство буде правдоподібно дальше робити заходи в цілі навязання торговельних зносин зі Злученими Державами, заявив тут Іван Антонович Берзі, совітський посол для Фінляндії.

"Без сумніву будуть зроблені нові заходи, — заявив Берзі, — то передовсім через американські фірми, яким ми є готові уділити концесії. Очевидно російське совітське правительство без сумніву готове розпочати кожод хвилі переговори з американським правительством, скоро воно буде лише уважати за відповідні зміни свій погляд про нас.

"Але одна річ є певна, — сказав Берзі. — Вспереч донесенням всіх часописів Сов. Росії не зречеть ся комунізму і не поверне до принципу приватної власности.

Коротко — наше положенє представляє ся так: Отче перший раз ми осягнули мир з нашими сусідами і маємо повний контроль над внутрішніми справами. Наше правительство є готове стати капіталістичною фірмою, щоб удержати комунізм у своїх границях. Як правительство воно буде виходити в зносини зі заграничними фірмами, уділяючи їм і забезпечуючи концесії, однак вислади всіх тих зносин будуть дальше розділяні комуністично нашим правительством.

Селяни мають тепер більше або менше свобідну нагоду вести торговлю через кооперативні, комуні і т. д., однак не може бути бесіди про приверненє інтересів посередників, ан склепів приватних спекулянтів. Се є річєво неможливо, бо ми ніколи не зречемо ся головного принципю комунізму.

В останнім році ми були в стані доставити російському народові около 70 проц. концентної до життя через комуністичне розділенє. Тепер ми мусимо доставити і решту 30 проц. Загранична торговля уможливить нам се, коли наші транспортні відносини будуть аереорганізовані.

Відносини внутрі держави є далекі від сього, щоб були вдволяючі, але вони є ліпші ніж колинебудь давнійше від часу революції. Під теперішню виллю панує в Росії повний спокій".

ПОЛОЖЕНЄ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 29. марта. — Нині минає 20 днів від хвилі, коли аліянти заняли додаткові території в області Рєну і ріки Рур, захопили в свої руки адміністрацію західних цлових урядів і наложили 50% податку на німецькі товари продані за границею. Все те зробило в Німеччині більший вплив, як німецьке правительство признає.

Р першій мірі дасть ся зауважити величезний зріст безробітня в окупованій території, цілковитий упадок експортної торговлі з Англією, Францією і Бельгією, та сильне обмеженє торговлі з Італією і невтральними країнами, які видячи непер

ність інтересу, здержують ся з замовленнями. Втрати Німеччини і німецького промислу числять ся вже на багато мільонів. Також не можна заперечити великої політичної небезпечки, яка грозить Німеччині з приводу сильного змагаючого ся безробітня.

Німецьке правительство не зраджує доси наміру улягти до маганям аліянтів в справі відшкодованя. Справа відшкодованя опинила ся на разі на мертвій точці. Однак видячи на будучність є для Німеччини дуже сумні. Аліянти постійно поширюють окуповану територію і небавом займають цілу долину ріки Рур. В найближшій часі треба сцодівати ся, що аліянти заведуть також окремий цловий режим на Горішнім Шлеску і в східно-рурській області, яких углеві і залізни копальні та фабрики становлять підставу великого промислу Німеччини.

Рівночасно з упадком німецького експорту падає також і німецький імпорт з Англії, Франції і Бельгії. Німецькі фірми відкинули замовленя в тих краях, не маючи грошей на їх покритє а причини здержаня експорту.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Еспанські соціалісти а Третій Інтернаціонал.

МАДРИТ, 28. марта. — Сего тижня відбуваєт ся тут загальний конгрес еспанської соціалістичної партії, на якім має бути порішена справа злуки з Третім Інтернаціоналом. Уже дотепер багато груп заявило ся за безуслівною злукою з Третім Інтернаціоналом.

Італійські власті увязнили 20 комуністів.

МЕДЮЛІАН, 23. марта. — Після поліційного перешуканя многих домів італійські власті арештували 20 комуністів. Як доносить, в місті Каносі прийшло до битви між соціалістами а націоналістами, в якій згинуло багато осіб.

Фінляндських комуністів обжаловують о зраду держави.

КОПЕНГАГА, 23. марта. — Телеграма з Гельсінгфорсу до

носить, що фінляндське правительство зарядило розпочати процес проти предсідателя і прочих провідників фінляндської комуністичної партії, яких обжаловано о зраду держави.

Американські робітники в Біло руси організують комуну.

МОСКВА, 26. лютого ("Роста", Відень). — "Известия" доносять з Мінська, що в Богдановичах 21 робітників, які повернули з Америки, заложили комуну, якій дали назву "Соціалізм".

Підроблювані числа московської "Правди".

ЛОНДОН, 19. марта. — "Дейлі Гералд" викликав вчєра велику сенсацію, помістивши заяву, що російські контрреволюціонери при співучасті англійської тайної поліції підроблювали числа московської "Правди", органу Російської Комуністичної Партії.

"Дейлі Гералд" заявляє, що підроблені числа "Правди" будуть переслані тайно в Росію. Кореспонденти капіталістичних часописів мєтали відтак "відомости", очевидно не прихильні для совітського правительства, покликуючи ся притім на комуністичну газету.

В ПОЛЬЩІ. 30.000 людей в тюрмах.

Польські газети доносять, що після звіту министерства внутрішних справ в тюрмах в Польщі сидить 30.000 людей. З того припадає на Галичину 12.000, на Конгрєсвуку 12.000, а на Познанщину 6.000. Не треба додавати, що се число неповне, бо не вчислено сюди не заедужених політичних в'язнів як рівнож інтернованих по ріжних таборах. Всіх в'язнів в польських тюрмах начислюють до 100.000.

На Павлюк.

Провідників професіональної організації залізничників в Польщі віддано за останній страйк цивільному судови та перевезєно з військових арештів до варшавської Цитаделі до тюрми на Павлюк.

ПРЕДСТАВЛЕНЯ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

В СУБОТУ, 9 ЦВІТНЯ С. Р.

Драматично-Співачський Кружок Укр. Робітничого Дому відіграє

популярну драму в 4-ох діях зі співами і танцями М. Л. Кропивницького п. н.

"ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ -- РОСА ОЧИ ВІТЬСЬ"

Згадана драма перейшла з великим успіхом майже всі театри на Україні і в Галичині. В виставі беруть участь найлучші сили Кружка Укр. Роб. Дому і Драм. Т-ва ім. Ів. Котляревського.

Куртина підносить ся точно о год. 8.30 вечєром. ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТИВ.

В ПЯТНИЦЮ, 15-го ЦВІТНЯ С. Р.

Драматично-Співачський Кружок Укр. Робітничого Дому відіграє

надзвичайно смішну комедію в 3-ох діях П. Стєпенка п. н.

"НА ВІДПУСТ ДО КИТВА"

Комедія яку варто бачити. Хто бачив як ми грали комедію "Дячиха", той з певністю сам прийде і ще й другим перекаже.

Початок о год. 8.30 вечєром. ЦІНИ МІСЦЬ: 50 і 35 ЦЕНТИВ.

Приготовляєт ся до вистави оригінальна драма М. Старицького п. н. "В ТЕМРЯВІ"